

NORMATIVA DEL TREBALL FINAL DE GRAU DE LA FACULTAT DE BELLES ARTS DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Aprovada per la Comissió Acadèmica de la Facultat de Belles Arts el 05 de juny de 2024.

Informe favorable de la Comissió Acadèmica del Consell de Govern (CACG) 26 de juny de 2024.

El Reial decret 822/2021, de 29 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris i del procediment d'assegurament de la seva qualitat, indica que els ensenyaments oficials de grau tenen com a finalitat que l'alumnat obtingui una formació bàsica i generalista en les diverses disciplines del saber científic, tecnològic, humanístic i artístic, i una preparació per al desenvolupament d'activitats de caire professional i garanteix la seva formació integral com a ciutadans.

En l'article 14.2 s'assenyala que el treball final de grau (TFG) ha de formar part del pla d'estudis del títol, mentre que en l'article 14.6 es fa referència al caràcter obligatori del TFG, la superació del qual és imprescindible per a l'obtenció del títol oficial i l'objectiu essencial del qual és que l'estudiant demostrï el domini i l'aplicació dels coneixements, competències i habilitats definitoris del títol universitari oficial de grau. També es determina que el TFG ha de tenir un mínim de sis crèdits i un màxim del 10 % dels crèdits totals del títol, que s'ha de desenvolupar en la fase final del pla d'estudis i que ha de ser defensat en un acte públic, d'acord amb la normativa establerta pel centre o la universitat.

Aquesta normativa es vincula a la Normativa reguladora dels treballs finals de grau de la Universitat de Barcelona, així com als plans d'estudis dels graus en Belles Arts, Conservació-Restauració de Béns Culturals, i Disseny.

1. OBJECTE

Aquesta normativa regula la realització, tutorització, avaluació i qualificació dels treballs finals de grau (TFG) dels tres títols de grau impartits a la Facultat de Belles Arts: Belles Arts, Conservació-Restauració de Béns Culturals, i Disseny.

2. DEFINICIÓ

El TFG és una matèria obligatòria que l'estudiant ha de cursar al final de la trajectòria acadèmica. Es tracta d'un treball original, autònom i individual que permet a l'estudiant demostrar que ha adquirit de manera integrada el domini i l'aplicació dels coneixements, competències i habilitats definitoris del títol de grau cursat, tal com estableix el Reial decret 822/2021.

3. ÀMBIT D'APLICACIÓ

3.1. La Normativa és aplicable als tres graus de la Facultat de Belles Arts.

- 3.2. El contingut d'aquesta Normativa es completa amb la resta de normatives i procediments establerts a la UB que estan en vigor i que fan referència, entre altres qüestions, al sistema d'avaluació, el reconeixement i transferència de crèdits, les pràctiques acadèmiques externes i la mobilitat dels estudiants.
- 3.3. La comissió acadèmica de centre és la responsable d'aprovar la normativa reguladora del TFG de centre.

4. CARACTERÍSTIQUES

4.1 D'acord amb els plans d'estudis dels graus de la Facultat de Belles Arts, el TFG és una assignatura obligatòria de 12 crèdits que es cursa en el segon semestre.

4.2 Normes formals i contingut del TFG:

a. Normes formals:

- L'estudiant pot elaborar la memòria i defensar el TFG en català, castellà o una tercera llengua, d'acord amb el que hagi establert la comissió de TFG. Quan ho faci en una llengua diferent del català, cal incloure en la memòria escrita el títol, el resum del contingut i les paraules clau redactats en la llengua del TFG i en català.
- La memòria escrita, impresa a doble cara, en format mínim d'A5 i màxim d'A3.
- La paginació és obligatòria.

b. Contingut:

- Imatge institucional de la UB, grau, títol del TFG, NIUB, cognoms i nom de l'alumne, cognoms i nom del tutor.
- Títol del treball i, si en té, subtítol; nom, cognoms i NIUB de l'autor; nom i cognoms del tutor; curs acadèmic o data en què es presenta; denominació del grau; Universitat de Barcelona.
- Resum de 200 paraules com a màxim i cinc paraules clau.
- La identificació i reflexió sobre la contribució del TFG a la consecució d'alguns dels objectius de desenvolupament sostenible (es recomana incloure-hi, si escau, l'ODS 5, «Igualtat de gènere»).
- Taula de continguts i/o índex.
- De manera orientativa ha de contenir: objectius, metodologia, desenvolupament i conclusions.
- Bibliografia citada correctament, que segueixi les normes de citació bibliogràfica determinades per la comissió de TFG de cada grau.
- Qualsevol altre material —vídeo, àudio, etc.— en suport digital s'ha d'adjuntar en forma d'annex a la memòria escrita.
- És convenient que se segueixin els criteris establerts en el Llibre d'estil de la Universitat de Barcelona i que s'hi faci referència.

4.3 Característiques específiques del TFG de cada ensenyament:

- 4.3.1 El TFG de Belles Arts consisteix en una memòria escrita, que inclou un treball teòric i un d'artístic o pràctic, i la presentació oral. En el cas de l'àmbit de Pedagogies culturals, excepcionalment, podrà consistir en una memòria escrita, que inclou un treball teòric, i la presentació oral.

La memòria en el grau en Belles Arts pot tenir una extensió orientativa d'entre 33.000 i 90.000 caràcters amb espais, que pot variar en funció del que s'acordi a la comissió de TFG del grau.

- 4.3.2 El TFG de Conservació-Restauració de Béns Culturals s'ha d'ajustar a una memòria escrita, que inclou un treball teòric o teoricopràctic, un pòster i la presentació oral.

La memòria en el grau en Conservació-Restauració de Béns Culturals ha de tenir una extensió màxima de 90.000 caràcters amb espais, que pot variar en funció del que s'acordi en la comissió de TFG del grau.

- 4.3.3 El TFG de Disseny s'ha d'ajustar a algun dels tipus següents:

- a. Projecte de disseny (gràfic i/o de producte) que inclou memòria escrita, documentació gràfica, maqueta o prototip, pòster de síntesi, i presentació oral;
- b. Treball de recerca sobre disseny, que inclou memòria escrita, documentació associada, pòster de síntesi, i presentació oral.

La memòria en el grau en Disseny ha de tenir una extensió orientativa d'entre 80.000 i 160.000 caràcters amb espais, que pot variar en funció del que s'acordi en la comissió de TFG del grau.

- 4.4 Excepcionalment, i quan la complexitat o l'amplitud del projecte o el treball que s'ha de desenvolupar ho justifiqui, el TFG el pot dur a terme més d'un alumne, però tenint en compte que cada estudiant ha d'elaborar, presentar i defensar una memòria individual. Aquesta excepció ha de ser aprovada pels coordinadors de TFG.

- 4.5 El TFG s'ha de dur a terme sota l'orientació d'un professor, que tutoritza el TFG i que ha de dinamitzar i facilitar el procés d'aprenentatge. Excepcionalment, es pot establir també una cotutoria de dos professors sempre que ho aprovi la coordinació del TFG. Quan el treball es desenvolupa en una institució, organisme o empresa aliè a la UB, a més del tutor acadèmic, cal nomenar un tutor del lloc on es desenvolupa el TFG.

- 4.6 El TFG es pot desenvolupar en altres institucions, organismes o empreses aliens a la UB. Per fer-ho, cal la signatura d'un conveni específic de col·laboració per dur-hi a terme el treball.

- 4.7 El TFG es pot desenvolupar en serveis o facultats de la UB. Per fer-ho, cal la signatura d'un conveni específic de col·laboració per dur-hi a terme el treball.

- 4.8 El TFG no pot ser objecte de reconeixement.

5. ORGANITZACIÓ DEL TFG

- 5.1 La Comissió Acadèmica de centre és la responsable de vetllar per l'organització i el compliment de la normativa del TFG. Són funcions de la Comissió Acadèmica:

- a) Constituir la Comissió de Treball Final de Grau (CTFG)
- b) Nomenar un coordinador de TFG de cada ensenyament.
- c) Aprovar els períodes d'avaluació i qualificació del TFG.
- d) Aprovar les rúbriques d'avaluació.

- 5.2 La Comissió de Treball Final de Grau (CTFG) té l'estructura següent:
- a) el cap d'estudis del grau en Belles Arts, que presidirà la Comissió,
 - b) el cap d'estudis del grau en Conservació-Restauració de Béns Culturals,
 - c) el cap d'estudis del grau en Disseny,
 - d) els coordinadors de TFG dels tres graus.

La Comissió de Treball Final de Grau (CTFG) crea una comissió delegada de treball (CDTFG) per al grau en Belles Arts, formada pel Cap d'estudis, pel coordinador de TFG i pels coordinadors de cada àmbit.

5.3 Les funcions de la CTFG són les següents:

- a) Aprovar les propostes d'encàrrecs docents de tutorització del TFG als departaments.
- b) Aprovar el procediment d'assignació de treballs als estudiants.
- c) Determinar les llengües en què es pot presentar i defensar el TFG.
- d) Nomenar els tribunals avaluadors de la defensa pública.
- e) Nomenar els tribunals que resolen les reclamacions contra les qualificacions del TFG.
- f) Elaborar les rúbriques d'avaluació.
- i) Resoldre les incidències que es puguin produir.
- j) Proposar millores en el funcionament del TFG.
- k) Qualsevol altra competència prevista en aquesta Normativa.

5.4 El o la cap d'estudis proposa un coordinador de l'assignatura del TFG, que té les funcions següents:

- a) Elaborar el pla docent i proposar les modificacions convenientes arran de la valoració i propostes de millora disponibles del curs anterior.
- b) Coordinar les assignacions dels tutors als alumnes.
- c) Coordinar la presentació i defensa del TFG.
- d) Fer públiques les dates dels actes de defensa dels TFG.
- e) Introduir les qualificacions i signar les actes.
- f) Informar el Consell d'estudis de les actuacions que es duen a terme.
- g) Assegurar l'arxiu i custòdia dels documents electrònics i gestionar la seva publicació al Dipòsit Digital de la UB.
- h) Altres funcions que la CTFG li delegui.

En el grau en Belles Arts, els coordinadors de cada àmbit introdueixen les qualificacions als cursos del Campus virtual.

6. PROFESSORAT TUTOR. RESPONSABILITAT I ENCÀRREC DOCENT.

6.1. Encàrrec docent

Els departaments implicats en els diferents àmbits docents del TFG són els responsables de l'encàrrec docent. El reconeixement d'aquesta activitat docent en el Gr@d es fa d'acord amb les directrius per a l'organització acadèmicodocent de la Universitat de Barcelona.

Poden ser tutors tots els professors de la Universitat de Barcelona que tinguin docència assignada en algun dels tres graus de la Facultat de Belles Arts.

6.2. Funcions dels tutors

El TFG s'ha de dur a terme sota la direcció d'un tutor de TFG, que ha d'actuar dinamitzant i facilitant el procés d'aprenentatge. Per fer l'orientació i seguiment del TFG, el tutor ha de programar tutories individuals per a l'estudiant. La dedicació horària presencial del tutor està regulada per les directrius per a l'organització acadèmicodocent de la Universitat de Barcelona.

Són funcions del tutor del TFG:

- a) Orientar i assessorar els estudiants durant l'elaboració del TFG.
 1. Delimitació del tema.
 2. Plantejament d'objectius.
 3. Establiment del cronograma de realització del TFG.
 4. Orientacions documentals, metodològiques i procedimentals.
- b) Valorar el desenvolupament del treball dels estudiants que tutoritza i avaluar-ne la part que correspongui.
- c) Autoritzar la presentació i defensa dels TFG tutoritzats.
- d) Participar en els tribunals de defensa d'altres TFG, si el centre ho requereix.

6.3. Assignació d'àmbits al grau en Belles Arts.

Al grau en Belles Arts, durant els mesos de setembre i febrer es fan públiques les places disponibles que ofereixen cadascun dels àmbits.

L'alumnat pot escollir àmbit i grup sempre que hi hagi places disponibles. La coordinació d'àmbit assigna un tutor a l'estudiant.

7. MATRÍCULA I PERÍODES D'AVUACIÓ

7.1. La matrícula del TFG es pot fer efectiva en els dos semestres del curs acadèmic, independentment del model de matrícula que el centre hagi adoptat, d'acord amb la normativa vigent.

7.2. L'estudiant es pot matricular de l'assignatura de TFG quan es compleixen els requisits acadèmics aprovats en fixar el pla d'estudis, si escau.

7.3. Períodes d'avaluació

L'avaluació del TFG es fa en el segon semestre del curs acadèmic.

Els estudiants que compleixin els requisits podran acollir-se a la convocatòria extraordinària de final d'estudis. En aquest cas, el període d'avaluació serà el primer semestre, d'acord amb el calendari de docència, avaluació i matrícula aprovat pel Consell de Govern. La convocatòria extraordinària de final d'estudis es regula segons la Normativa reguladora de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges de la Universitat de Barcelona. D'acord amb aquesta normativa, l'alumnat que opti per la convocatòria extraordinària no tindrà tutor.

7.4. Períodes d'entrega i defensa

Per poder defensar el TFG, l'alumnat ha d'haver superat 228 crèdits, distribuïts segons el pla d'estudis, i que només li restin els 12 crèdits del TFG. L'alumnat ha de comprovar que reuneix els requisits abans de la defensa.

Els períodes d'entrega i defensa dels TFG es publiquen al web de la Facultat i al Campus Virtual.

8. AVALUACIÓ

Per a l'avaluació del TFG cal, com a mínim, la presentació d'una memòria escrita i la seva defensa en un acte públic.

Per al Grau en CRBC cal també presentar al Campus Virtual un pòster del TFG que es projectarà durant la defensa i també serà avaluat pel tribunal.

Per al grau en Belles Arts, és necessària, menys en l'àmbit de Pedagogia, la presentació d'un treball artístic que s'ha d'exposar el dia de la defensa.

Per al grau en Disseny, vegeu el punt 4.3.

La memòria escrita s'haurà d'entregar seguint les indicacions Especificades al Pla docent. Cada ensenyament determinarà si s'ha de presentar una memòria impresa i en el corresponent campus virtual es detallarà com fer-ho.

8.1 Tribunals avaluadors

- Per a la defensa del TFG, l'estudiant ha de tenir l'autorització del tutor. En cas de no tenir-la, tret de casos excepcionals i motivats degudament, el TFG no podrà ser avaluat i en la qualificació constarà com no presentat.
- En casos excepcionals i motivats degudament, la comissió o l'òrgan responsable del TFG pot autoritzar la defensa d'un TFG sense l'autorització del tutor.
- L'avaluació es fa de manera individual, encara que el treball s'hagi elaborat col·lectivament.
- El TFG es defensa en un acte públic. En cas que el TFG s'hagi fet en el marc de convenis amb empreses que incloguin clàusules de confidencialitat o en casos que hi hagi la possibilitat de generar patents que recaiguin sobre el contingut del TFG, la comissió o l'òrgan competent responsable del TFG pot autoritzar-ne la defensa a porta tancada.
- L'avaluació dels TFG és responsabilitat dels tribunals. Els tribunals no poden avaluar la presentació del TFG si els estudiants no compleixen els requisits acadèmics per la defensa. La Secretaria d'Estudiants i Docència (SED) ha d'informar els tribunals sobre el compliment d'aquests requisits.
- Els coordinadors de TFG o d'àmbit proposen els tribunals, el dia, l'hora i el lloc on es farà la sessió d'avaluació. La Comissió de Treball de Final de Grau nomena els membres dels tribunals.
- Els tribunals estan formats per tres membres titulars: president, secretari i vocal, i pels suplents de cada titular. Pot ser membre d'un tribunal el personal docent i investigador que imparteix docència a la Facultat de Belles Arts i, excepcionalment, altre professorat de la Universitat de Barcelona. Aquesta excepció l'ha d'aprovar la Comissió de Treball de Final de Grau. El tutor no pot formar part del tribunal que avalua els seus alumnes.
- En el grau en Belles Arts, els membres dels tribunals han de pertànyer com a mínim a dues seccions departamentals diferents.
- Els coordinadors de TFG han de fer públiques les dates dels actes de defensa dels TFG i, si escau, la composició dels membres del tribunal avaluador.

8.2 Criteris i sistema d'avaluació de l'assignatura Treball Final de Grau

- El tutor ha d'avaluar la proposta del projecte, el seguiment, l'evolució del treball i emetre un informe en què valori si el treball és apte o no per ser defensat.

- El tribunal avaluador emet una qualificació sobre la memòria escrita, la presentació i la defensa oral, basada en les rúbriques de cada grau aprovades per la Comissió Acadèmica de la Facultat. Aquestes rúbriques han de ser públiques.
- El Pla docent del TFG de cada grau especificarà la ponderació de les notes dels agents avaluadors.
- El temps màxim de presentació pública del TFG és de 15 minuts. La presidència del tribunal ha de garantir que el temps màxim entre la presentació i les preguntes no superi els 25 minuts.

9. QUALIFICACIÓ DEL TFG

9.1. Cada coordinador de TFG ha de publicar les qualificacions al Campus Virtual i signar les actes.

9.2. Cada tribunal ha d'establir el dia i l'hora per a la revisió de notes.

9.3. La Comissió de TFG és l'encarregada de nomenar els tribunals que han de resoldre les reclamacions contra la qualificació d'un TFG i notificar la resolució a l'estudiant, d'acord amb el que estableix la Normativa reguladora de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges.

9.4. En el pla docent del TFG hi han de constar els criteris per poder optar a la reavaluació.

9.5. Els períodes de qualificació dels TFG són els establerts per a la resta d'assignatures del títol de grau. Tanmateix, per tal d'evitar retards en la formalització de la totalitat de l'acta, el centre pot establir un procediment de signatura d'acta que permeti la qualificació individual dels estudiants del TFG, tot respectant els mateixos períodes de qualificació establerts per a la resta d'assignatures.

9.6. Els tribunals avaluadors proposen les matrícules d'honor als coordinadors del TFG, que són els que en fan les concessions definitives. La menció de matrícula d'honor en la qualificació no s'incorpora a l'acta fins al final del període d'avaluació, d'acord amb el que estableix al punt 10.3 de la Normativa Reguladora dels Treballs de Finals de Grau de la Universitat de Barcelona.

10. PROPIETAT INTEL·LECTUAL

Els drets de propietat intel·lectual o de propietat industrial dels TFG s'han de regular en els termes i condicions previstos en la legislació vigent.

11. CÒPIA, PLAGI I PROCEDIMENTS FRAUDULENTS

11.1. La còpia o el plagi, total o parcial, en el TFG així com la utilització o la cooperació en procediments fraudulents per dur a terme el TFG pot comportar, si escau, responsabilitats disciplinàries.

11.2. Les conseqüències en la qualificació en el cas de plagi o en el cas que un estudiant dugui a terme activitats fraudulentes en el TFG estan recollides en la

Normativa reguladora de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges de la Universitat de Barcelona.

12. ARXIU O DIPÒSIT DEL TREBALL

12.1 La facultat fomentarà que l'estudiant utilitzi llicències lliures en la publicació dels treballs per facilitar la difusió i la reutilització de l'obra.

12.2 Els TFG de Belles Arts i de Conservació-Restauració de Béns Culturals que obtinguin una qualificació igual o superior a 9 i, en el cas de Disseny, que tinguin una qualificació igual o superior a 8, es publiquen al Dipòsit Digital de la UB, prèvia autorització per escrit de la persona interessada, i sempre que no hi hagi conflicte d'interessos de tercers. La Universitat es compromet a vetllar perquè els documents dipositats en el repositori institucional, dins l'apartat «Treballs de l'alumnat», segueixin els estàndards internacionals.

12.3 En qualsevol cas, la publicació del TFG en el dipòsit digital de la UB ha de tenir l'autorització de l'estudiant. En els supòsits en què ho requereixi la protecció dels drets de propietat intel·lectual o industrial, s'ha de requerir l'autorització del tutor i de terceres persones o institucions implicades.

DISPOSICIÓ FINAL PRIMERA

Aquesta normativa entra en vigor a partir del curs següent de la seva aprovació per la Comissió Acadèmica de la Facultat de Belles Arts i de la seva validació per la Comissió Acadèmica delegada del Consell de Govern (CACG).

DISPOSICIÓ FINAL SEGONA

En les denominacions de càrrecs i professions que s'esmenten en aquesta Normativa es fa un ús no marcat del masculí genèric, que fa referència a qualsevol persona.